HUMAN RIGHTS AND PERSONAL LEGAL STATUS: CASE STUDY OF PEOPLE AT RISK OF PERSECUTION AT SANGKLABURI DISTRICT, KANCHANABURI PROVINCE

PONGTHEB YANGSOMCHEEP

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
(HUMAN RIGHTS)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2003

ISBN 974-04-3882-2
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

สิทธิมนุษยชนและสถานะบุคคลตามกฎหมาย : กรณีศึกษา ผู้หนีภัยความตายที่อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี (HUMAN RIGHTS AND PERSONAL LEGAL STATUS: CASE STUDY OF PEOPLE AT RISK OF PERSECUTION AT SANGKLABURI DISTRICT, KANCHANABURI PROVINCE)

พงษ์เทพ ยังสมชีพ 4236003 GRHR/M

ศศ. ม. (สิทธิมนุษยชน)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ศรีประภา เพ็ชรมีศรี Ph.D., พันธุ์ทิพย์ กาญจนจิตรตรา สายสุนทร Ph.D.

บทคัดย่อ

ประเทศไทยรับผู้หนีภัยความตายนับแสนคนจากประเทศพม่า ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ผู้หนีภัยความตายที่อยู่ในศูนย์พักพิง และที่อยู่นอกศูนย์พักพิง อย่างไรก็ตามประเทศไทยไม่มีมาตรการทางกฎหมายที่จะจัดการกับประเด็นที่สำคัญนี้ ผลที่ตามมา คือ ทำให้ผู้หนีภัยความตายไม่มีสถานบุคคลในประเทศไทย และมีความเสี่ยงที่จะถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การศึกษา พยายามสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิทธิมนุษยชนและสถานะบุคคลตามกฎหมายของผู้หนีภัยความตาย และพยายามให้เหตุผลในความจำเป็นที่จะต้องยอมรับสถานะบุคคลของผู้หนีภัยความตายในรูปของมาตรการทางกฎหมาย โดยพื้นฐานในหลักสิทธิมนุษยชนสากล, กฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายในประเทศแสดงให้เห็นว่าผู้หนีภัยความตายมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานจากประเทศไทย การไร้สถานะบุคคลถูกพิจารณาว่าเป็นสาเหตุของอุปสรรคในการได้รับความคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ยังมีความท้าทายในทางปฏิบัติสำหรับการดำเนินมาตรการต่างๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน กล่าวคือ การจัดการของรัฐบาลไทย การจัดการของชาวเขาและชนกลุ่มน้อย และการจัดการของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ

การศึกษาได้แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันมีความเป็นไปได้ที่กลุ่มต่างๆ ของผู้หนีภัยความตายจากประเทศพม่า อาจมีโอกาสได้รับสถานะบุคคลตามกฎหมายในประเทศไทย และจะนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาที่ถาวร ทั้งนี้กระบวนการต่างๆ จำเป็นต้องใช้ความพยายามอย่างมาก และความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายในการติดตามข้อเท็จจริง และกำหนดการปฏิบัตินิยมของสถานะบุคคลตามกฎหมายของผู้หนีกับความตายภายใต้กฎหมายไทย

128 หน้า ISBN 974-04-3882-2

HUMAN RIGHTS AND PERSONAL LEGAL STATUS: CASE STUDY OF PEOPLE AT RISK OF PERSECUTION AT SANGKLABURI DISTRICT, KANCHANABURI PROVINCE

PONGTHEB YANGSOMCHEEP 4236003 GRHR/M

M. A. (HUMAN RIGHTS STUDIES)

THESIS ADVISORS : SRIPRAPHA PETCHARAMESREE, Ph.D., PHUNTHIP KANCHANACHITTRA SAISOONTHORN, Ph.D.

ABSTRACT

Thailand is hosting hundreds of thousand of people at risk of persecution in Burma divided into two categories, namely, in camp and outside camp. However, there is no legal mechanism to deal with this imperative issue. As a consequence, people at risk of persecution have no legal status in Thailand. Without legal status, these people at risk of persecution are vulnerable to various forms of human rights violations and their basic human rights are derogated.

The study attempts to establish a link between human rights and personal legal status of people at risk of persecution; and to justify the need to recognize legal status of people at risk of persecution in a form of legal mechanism. Based on international principles of human rights, international laws and domestic laws, people at risk of persecution are entitled to receive protection of their fundamental rights from Thailand. Lack of legal status is deemed to be the root-cause of obstacles in achieving effective human rights protection. However, there are practical challenges in implementing the existing mechanisms, namely, the Royal Thai Government, Hilltribes and Highlanders and UNHCR arrangements.

It was shown in the study that there is a possibility that various groups of people at risk of persecution from Burma may at present be entitled to certain legal status in Thailand. Given the possibility of obtaining legal status in Thailand, it might bring about a durable solution for them. Nonetheless, most of these processes will involve arduous efforts and legal expertise in trying to acquire the facts and determine the applicability of legal status on people at risk of persecution under Thai laws.

KEY WORDS : HUMAN RIGHTS / LEGAL STATUS

128 p. ISBN 974-04-3882-2